

Motion till riksdagen 2019/20:141

av **Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V)**

Minnesmärke för kirunasvenskarna

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör resas ett minnesmärke över sovjetmigranternas öde och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under 1920- och 1930-talen emigrerade många svenskar till Sovjetunionen. De flesta bosatte sig i sovjetiska Karelen. De lämnade ett Sverige med fattigdom, klassorättvisor och hög arbetslöshet. Många av dem kom från Norrbotten och ibland kallas de därför för Kirunasvenskarna. De flesta sympatiserade med och trodde på Sovjetkommunismen. I Sovjet möttes de av armod, förtryck och rättslöshet. Tiotals av dem mördades av stalinismens terror eller gick under i fångläger. De tillhör stalinismens offer.

En del av de överlevande återvände till Sverige, men trots deras dramatiska och tragiska öden var deras historia relativt okänd fram till 1990-talet då de uppmärksammades i böcker och i andra medier. Flera av de som återvände kände sig mobbade och utstötta av kommunister i Norrbotten eftersom de vittnade om övergrepp och armod i Sovjetstaten.

I februari 2019 rapporterade medier om att den sista överlevaren och Kirunasvensken avlidit. Vi måste nu se till att berättelserna får leva vidare och att vi minns det som hände. Vänsterpartiet anser att det borde göras mer för att uppmärksamma dem som emigrerade till Sovjet och för att stimulera oberoende forskning om deras öden. Att sprida kunskap om politisk terror innebär en möjlighet att lära för framtiden.

Historien om Sovjetemigranternas öde är för viktig för att sakta glömmas bort. För att hedra de drabbades minne vill Vänsterpartiet att ett minnesmärke över Sovjetemigranternas öde uppförs i Norrbotten. Att hedra de människor som utsattes för stalinismens terror och påminnas och lära av historien är inte bara en fråga som angår ett enskilt parti eller en enskild ort, utan är viktigt för hela nationen.

Det bör resas ett minnesmärke över Sovjetmigranternas öde. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Vasiliki Tsouplaki (V)

Momodou Malcolm Jallow (V)

Karin Rågsjö (V)

Jon Thorbjörnson (V)

Jessica Wetterling (V)

Maj Karlsson (V)

Mia Sydow Mölleby (V)

Linda Westerlund Snecker (V)